

Συμβούλιο της Επικρατείας: 1581/1980 (τμ. Α')

Πηγή: ΕΔΚΑ ΚΓ' 1981 σελ. 264

Κατά την αναγγελίαν ατυχήματος ανεξαρτήτως του ειδικωτέρου χαρακτήρος αυτού ως εργατικού ή εκτός εργασίας, απαραίτητος τυγχάνει και η επίκλησις της ιδιότητος του παθόντος ως ησφαλισμένου του ΙΚΑ. Δεν αρκεί μόνον η μνεία των συμπτωμάτων, της εκ τούτου προελθούσης παθήσεως αλλά και περιγραφή των συνιστώντων αυτό εξωτερικών στοιχείων.

Πρόεδρος: κ. Γ. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ

Εισηγητής: κ. Γ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Δικηγόροι: κ.κ. Αθ. Ντούβας, Κ. Γαβαλάς

Επειδή, δια της διατάξεως του άρθρου 22 του δια της υπ'αριθμ. 57440/13.1.1938 αποφάσεως του Υφυπουργού Εργασίας (φ.33) 7.2.1938 τ.Β') εγκριθέντος Κανονισμού περί Ασφαλιστικής Αρμοδιότητος και Διαδικασίας Απονομής των Παροχών του ΙΚΑ ορίζεται ότι "1. Υποχρεούται εις δήλωσιν παντός εκτός εργασίας επισυμβάντος ατυχήματος ο ησφαλισμένος και εν αδυναμία ή θανάτω τούτου, οι εξ αυτού έλκοντος δικαίωμα ως και ο τας πρώτας βοηθείας παρασχών ιατρός. 2. Η δήλωσις των εν παραγράφω 1 του παρόντος άρθρου απευθύνεται εις το πλησιέστερον Υποκατάστημα του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων εντός των αυτών προθεσμιών και υπό τους τύπους ως εν τω προηγουμένω άρθρω δια τα εν εργασία ατυχήματα ορίζεται..". Εξ άλλου, κατά το άρθρον 21 του αυτού Κανονισμού του ΙΚΑ ως μεταγενεστέρως ετροποποιήθη το εργατικόν ατύχημα, εις αναγγελίαν του οποίου υποχρεούνται ο εργοδότης, ο αντιπρόσωπος αυτού, ο ησφαλισμένος και, εν αδυναμία ή θανάτω τούτω, οι εξ αυτού έλκοντες δικαίωμα, ο τας πρώτας βοηθείας παρασχών ιατρός και οιοσδήποτε υπάλληλος του ΙΚΑ, των τρίτων, οι οποίοι έλαβον γνώσιν τοιούτου ατυχήματος, δυναμένων ωσαύτως, να προβούν εις αναγγελίαν αυτού (παρ.1), δέον όπως αναγγέληται κατ' αρχήν, εντός πέντε ημερών από της επελεύσεώς του (παρ.2). Η Τοπική Διοικητική Επιτροπή, εις τας περιπτώσεις πείθεται ότι λόγοι εντελώς ανεξάρτητοι της θελήσεως των δηλούντων παρημπόδισαν τούτους εις εμπρόθεσμον αναγγελίαν εργατικού ατυχήματος, δύναται να δέχηται και

εκπροθέσμους δηλώσεις, εφ' όσον αυτά υποβάλλονται εντός εξήκοντα ημερών από της επελεύσεως του εργατικού ατυχήματος. Εις ας όμως περιπτώσεις συνεπεία του εργατικού ατυχήματος ήτο η απόλυτος αναπηρία του ησφαλισμένου, η προς αναγγελίαν προθεσμία παρατείνεται μέχρι ενός έτους από του ατυχήματος τούτου, εάν δε συνεπεία αυτού ήτο ο θάνατος του ησφαλισμένου η, ως άνω, προθεσμία παρατείνεται μέχρι δύο ετών από της επελεύσεως του ατυχήματος (παραγρ. 4). Η δήλωση, γινομένη εγγράφως ή προφορικώς, οπότε το σχετικόν έγγραφον συντάσσεται μερίμνη της αρμοδίας υπηρεσίας δέον ίδια όπως περιέχη α) το ονοματεπώνυμον, την ιδιότητα και την διεύθυνσιν του εργοδότη, β) το ονοματεπώνυμον, την ηλικίαν και το επάγγελμα του παθόντος, γ) τας ακριβείς συνθήκας υπό τας οποίας έλαβε χώραν το ατύχημα, δ) τον τόπον, ένθα ο παθών μετεφέρθη, την διεύθυνσιν του κληθέντος ιατρού, το νοσοκομείον εις το οποίον ούτος ενοσηλεύθη, ως και τα ονόματα και την διεύθυνσιν των αυτοπτών μαρτύρων (παρ.5). Η αναγγελία του εργατικού ατυχήματος γίνεται εις το πλησιέστερον προς τον τόπον του ατυχήματος τούτου Υποκατάστημα του ΙΚΑ. Εάν όμως εκεί δεν εδρεύη τοιούτον, η αναγγελία γίνεται εις την αστυνομικήν αρχήν, η οποία διαβιβάζει ταύτην το ταχύτερον εις το πλησιέστερον Υποκατάστημα του ΙΚΑ (παραγρ.6).

Επειδή, εκ του συνδυασμού των προδιαληφθεισών διατάξεων συνάγεται ότι κατά την αναγγελίαν ατυχήματος, ανεξαρτήτως του ειδικωτέρου χαρακτήρος αυτού ως εργατικού ή εκτός εργασίας, δια την οποίαν υπό του νόμου θεσπίζεται αποκλειστική προθεσμία (πρβλ. Σ.τ.Ε. 3338/70), εξικνουμένη, εν περιπτώσει θανάτου του παθόντος, εις δύο έτη από της επελεύσεως του ατυχήματος, απαραίτητος τυγχάνει και η επίκλησις του παθόντος ως ησφαλισμένου του ΙΚΑ διότι ούτω μόνον υφίσταται περαιτέρω νόμιμος υποχρέωσις των προς ας η δήλωση του ατυχήματος τούτου αρχών εις ην περίπτωσιν τούτον δεν δηλούται απ' ευθείας προς Υποκατάστημα του ΙΚΑ να αναγγείλουν το ατύχημα εις το ΙΚΑ και να περιγράψουν τούτο κατά τα εξωτερικά αυτού στοιχεία (πρβλ. Σ.τ.Ε. 582/1976), δοθέντος ότι δια την νομότυπον αναγγελίαν τοιούτου ατυχήματος δεν αρκεί η απλή μνεία των συμπτώσεων της εκ τούτου προελθούσης παθήσεως, αλλά απαιτείται, κατ' αρχήν και η περιγραφή τούτου κατά τα συνιστώντα αυτό εξωτερικά στοιχεία (πρβλ. Σ.τ.Ε. 1829/65, 1822/1972, 582, 3892/1976, 2606/1978).

Επειδή εν προκειμένω δια της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ως εκ του περιεχομένου αυτής προκύπτει, εγένετο δεκτόν ότι η αναιρεσείουσα της οποίας αίτησις περί απονομής συντάξεως λόγω θανάτου του συζύγου της εξ ατυχήματος εκτός εργασίας απερρίφθη, κατά το παρελθόν, καθ' όσον το δικαίωμά της είχε υποκύψει εις παραγραφήν, την 27^η Φεβρουαρίου 1978 προέβη βάσει της διατάξεως του άρθρου 6 του Ν. 38/1975 (Α.83) εις λεπτομερή δήλωσιν του ατυχήματος τούτου, κατά την οποίαν ο σύζυγός της την 18 Απριλίου 1958, καθ' ον χρόνον έβασκε τα ποιμίνα του, εδολοφονήθη κατόπιν αιφνιδιαστικής επιθέσεως. Εις την δήλωσιν ταύτην η αναιρεσείουσα ισχυρίσθη ότι ανέφερεν αμέσως το ατύχημα εις την οικείαν αστυνομικήν αρχήν εις την οποίαν έδωσε πάντα τα στοιχεία του συζύγου της, ως και ότι απηυθύνθη προφορικώς εις το οικείον Υποκατάστημα του ΙΚΑ παρά του οποίου εζήτησεν έξοδα κηδείας και σύνταξιν, πληροφορηθείσα πάλιν προφορικώς υπό του αρμοδίου υπαλλήλου ότι δεν δικαιούται τέτοιων παροχών. Την δήλωσιν ταύτην απέρριπεν ως εκπροθέσμως υποβληθείσαν δι' αποφάσεώς του ο Δ/ντής του Περ. Υποκ/τος ΙΚΑ Ιωαννίνων. Την απορριπτικήν όμως ταύτην απόφασιν ηκύρωσεν η ΤΔΕ του αυτού Υπ/τος του ΙΚΑ δια της επί προσφυγή προσβληθείσης αποφάσεώς της δεχθείσα σχετικήν ένστασιν της αναιρεσειούσης. Δια της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ηκυρώθη η, ως είρηται, απόφασις της ΤΔΕ διότι εξ ουδένος στοιχείου της υποθέσεως προέκυπεν ότι η αναιρεσείουσα εδήλωσεν εγγράφως ή προφορικώς εις την οικείαν αστυνομικήν αρχήν το ατύχημα του συζύγου της μετ' επίκλησιν μάλιστα και της ιδιότητος αυτού ως ησφαλισμένου του ΙΚΑ, δοθέντος ότι, ως προέκυπεν εκ των πρακτικών της σχετικώς διεξαχθείσης ποινικής δίκης η αστυνομική αρχή ειδοποιήθη περί του εγκλήματος τούτου υπό της ίδιας της δράστου, απορριφθέντος ούτως ως αναποδείκτου, του ενώπιον του δικάσαντος δικαστηρίου προβληθέντος σχετικού ισχυρισμού της αναιρεσειούσης. Ομοίως το δικάσαν δικαστήριον απέρριπεν, ως αναπόδεικτον και τον έτερον ισχυρισμόν της αναιρεσειούσης ότι η ίδια εδήλωσε προφορικώς εις το οικείον Υποκ/τα του ΙΚΑ το ατύχημα του συζύγου της, αιτησαμένη έξοδα κηδείας και σύνταξιν διότι τοιούτον τι εξ ουδένος στοιχείου του φακέλλου προέκυψε, δεδομένου μάλιστα ότι η αναιρεσείουσα εις μεν την προς το ΙΚΑ αρχικήν αίτησίν της ρητώς ανέφερεν ως μόνην αρχήν, προς την οποίαν εδήλωσε το ατύχημα τούτο, την, κατά τα ανωτέρω,

αστυνομικήν αρχήν, το πρώτον δε δια της νεωτέρας από 27 Φεβρουαρίου 1978, δηλώσεώς της επεκαλέσθη αναγγελίαν του, εν λόγω ατυχήματος και προς το Υπ/τα του ΙΚΑ. Ούτως έχουσα η αναιρεσιβαλλομένη απόφασις, ήτοι δεχθείσα, ότι δια την νομότυπον αναγγελίαν ατυχήματος απαιτείται, εν πάση περιπτώσει, και η επίκλησις της ιδιότητος του εκ του ατυχήματος τούτου παθόντος ως ησφαλισμένου του ΙΚΑ, ορθώς κατά τα εις την προηγουμένην σκέψιν, τον νόμον ηρμήνευσε και εφήρμοσεν, ο δε λόγος αναιρέσεως δια του οποίου προβάλλεται ότι η επίκλησις τοιούτων στοιχείων δεν είναι απαραίτητος, εις ην περίπτωσιν η αναγγελία του ατυχήματος απευθύνεται προς την αστυνομικήν αρχήν, δέον όπως απορριφθεί, ως νόμω αβάσιμος.

Εξ' άλλου, η αναιρεσείουσα αβασίμως ωσαύτως, ισχυρίζεται δια της υπό κρίσιν αιτήσεως ότι η υπό του δικάσαντος δικαστηρίου δοθείσα ερμηνεία των εφαρμοστέων εν προκειμένω διατάξεων είναι αντίθετος προς την έννοιαν του άρθρου 6 του Ν. 38/1975, διότι, ανεξαρτήτως και του ότι δια της τελευταίας ταύτης διατάξεως παρετάθησαν ή ανεβίωσαν επί εν έτος από της ισχύος του νόμου τούτου αι υπό της κειμένης νομοθεσίας των ασφαλιστικών οργανισμών αρμοδιότητες του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών προβλεπόμεναι προθεσμίαι ασκήσεως δικαιώματος επί της συντάξεως ουχί δε και πάσαι αι υπό της νομοθεσίας των οργανισμών τούτων προβλεπόμεναι αποκλειστικάί προθεσμίαι (πρβλ. Σ.τ.Ε. 318/1979) εν πάση περιπτώσει εν προκειμένω, ως ανελέγκτως κατ' αναίρεσιν εδέχθη το δικάσαν δικαστήριον, η αναιρεσείουσα ανήγγειλε προς το Περιφερειακόν Υποκατάστημα του ΙΚΑ Ιωαννίνων το ατύχημα του συζύγου της την 27 Φεβρουαρίου 1978, ήτοι μετά την εκπνοήν της υπό του άρθρου 6 του Ν. 38/1975 τασσομένης προθεσμίας.